

Ekonometria

Karta opisu przedmiotu (sylabus)

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Informatyka i analityka danych Specjalność - Jednostka organizacyjna UEP Poziom kształcenia studia pierwszego stopnia (licencjackie) Forma studiów stacjonarne Profil kształcenia ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2025/2026 Kod przedmiotu UEPIADS.18B.250.25 Język wykładowy Polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Blok B	
Osoba odpowiedzialna za treść sylabusu	Alicja Jajko-Siwiek		
Okres Semestr 4	Forma zaliczenia Egzamin Forma prowadzenia i godziny zajęć • Uczestnictwo w wykładach: 45 • Uczestnictwo w ćwiczeniach: 45	Liczba punktów ECTS 8	

Cele uczenia się dla przedmiotu

C1	Uświadomienie konieczności precyzyjnego formułowania hipotez o prawidłowościach ekonomicznych i weryfikacji tych hipotez
C2	Poznanie istoty podejścia ekonometrycznego do weryfikacji hipotez ekonomicznych. Poznanie podstawowych metod ekonometrycznych.
C3	Poznanie ekonometrycznych możliwości arkusza kalkulacyjnego Excel oraz programów Gretl, Statistica, SPSS, R i Python.
C4	Nabycie umiejętności realizacji projektów ekonometrycznych
C5	Nabycie umiejętności poprawnego przygotowania i prezentacji wyników analiz ekonometrycznych

Cele kształcenia UEP

Kod	Treść celu
CS1_1.1	student rozumie strukturę i elementy problemu gospodarczego
CS1_1.2	student właściwie wykorzystuje techniki, metody i modele analityczne
CS1_2.1	student rozumie i stosuje zasady pracy grupowej
CS1_2.2	student skutecznie komunikuje się w formie ustnej i pisemnej
CS1_3.1	student rozumie i docenia zasady zrównoważonego rozwoju i ich zastosowanie w biznesie
CS1_3.2	student stosuje etyczne standardy akademickie i biznesowe, uwzględniając aspekty środowiskowe i społeczne

Wymagania wstępne

Znajomość podstawowych problemów formalnych oraz narzędzi informatycznych niezbędnych do opisu, wnioskowania, symulowania i prognozowania zjawisk gospodarczych. Wiadomości z zakresu statystyki oraz analizy matematycznej, w tym analiza przebiegu zmienności funkcji, rachunek macierzowy.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy			
W1	Student zna etapy prac nad projektem (modelem) ekonometrycznym oraz wie, jakie są podstawowe rodzaje modeli ekonometrycznych i ich zastosowania	K1_W01, K1_W02, K1_W03	Egzamin pisemny z otwartymi pytaniami, Sprawdzian pisemny z otwartymi pytaniami, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach, Quiz na platformie moodle
W2	Student zna podstawowe metody szacowania parametrów modeli ekonometrycznych	K1_W01, K1_W02, K1_W03	Egzamin pisemny z otwartymi pytaniami, Sprawdzian pisemny z otwartymi pytaniami, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach, Quiz na platformie moodle, Projekt grupowy, Praca w grupie
W3	Student zna podstawowe sposoby wnioskowania o szacowanych modelach	K1_W01, K1_W02, K1_W03	Egzamin pisemny z otwartymi pytaniami, Sprawdzian pisemny z otwartymi pytaniami, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach, Quiz na platformie moodle

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W4	Student zna podstawowe zastosowania modeli ekonometrycznych: do analizy zjawisk ekonomicznych, ich symulacji, prognozowania	K1_W04, K1_W05, K1_W06	Egzamin pisemny z otwartymi pytaniami, Sprawdian pisemny z otwartymi pytaniami, Przygotowanie prezentacji, Quiz na platformie moodle, Projekt grupowy
W5	Student zna podstawowe narzędzia informatyczne przydatne do analiz ekonometrycznych	K1_W01, K1_W04	Egzamin pisemny z otwartymi pytaniami, Sprawdian pisemny z otwartymi pytaniami, Quiz na platformie moodle, Projekt grupowy, Praca w grupie
Umiejętności			
U1	Student potrafi oszacować modele ekonometryczne podstawowymi metodami, analizować, symulować i prognozować zjawiska gospodarcze	K1_U01, K1_U02, K1_U03	Egzamin pisemny z otwartymi pytaniami, Sprawdian pisemny z otwartymi pytaniami, Quiz na platformie moodle, Projekt grupowy
U2	Student potrafi wykorzystać narzędzia informatyczne do szacowania, analiz, symulacji i prognozowania zjawisk gospodarczych	K1_U01, K1_U02, K1_U03	Egzamin pisemny z otwartymi pytaniami, Sprawdian pisemny z otwartymi pytaniami, Przygotowanie prezentacji, Quiz na platformie moodle, Projekt grupowy
U3	Student potrafi interpretować otrzymane rezultaty	K1_U01, K1_U02, K1_U03	Egzamin pisemny z otwartymi pytaniami, Sprawdian pisemny z otwartymi pytaniami, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach, Przygotowanie prezentacji, Quiz na platformie moodle, Projekt grupowy, Praca w grupie
U4	Student potrafi poprawnie przygotować i przedstawić wyniki przeprowadzonych analiz	K1_U04, K1_U05, K1_U06	Sprawdzian pisemny z otwartymi pytaniami, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach, Przygotowanie prezentacji, Quiz na platformie moodle, Projekt grupowy
Kompetencje społecznych			
K1	Student uwzględni etyczny i środowiskowy kontekst zjawisk gospodarczych.	K1_K01, K1_K02, K1_K03	Sprawdzian pisemny z otwartymi pytaniami, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach, Quiz na platformie moodle

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
K2	Student jest konsekwentny i odpowiedzialnie realizuje podejmowane projekty	K1_K02, K1_K03, K1_K04	Sprawdzian pisemny z otwartymi pytaniami, Quiz na platformie moodle, Projekt grupowy, Praca w grupie
K3	Student ma świadomość dynamicznego rozwoju wiedzy z zakresu ekonometrii i jest gotów do uzupełniania jej z najnowszych pozycji z tego zakresu.	K1_K05	Sprawdzian pisemny z otwartymi pytaniami, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach, Quiz na platformie moodle
K4	Student jest świadomy swoich ograniczeń w zakresie posiadanej wiedzy i jest gotów do jej uzupełniania i pogłębiania.	K1_K01	Sprawdzian pisemny z otwartymi pytaniami, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach, Przygotowanie prezentacji, Quiz na platformie moodle

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Cele kształcenia dla przedmiotu	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Modele ekonometryczne. Metoda najmniejszych kwadratów (MNK). Etapy konstrukcji modelu ekonometrycznego.	C1, C2, C3	W1, W2, W5, U1, U2, U3, U4, K1
2.	Klasyczna regresja liniowa. Wnioskowanie przy założeniach klasycznej regresji liniowej.	C2, C3	W1, W2, W3, W5, U1, U2, U3, U4, K1
3.	Uogólniona regresja liniowa. Heteroskedastyczność i autokorelacja składnika losowego. Uogólniona MNK	C1, C2, C3, C4, C5	W1, W2, W3, W5, U1, U3, U4, K1, K2, K4
4.	Nieliniowe modele ekonometryczne. Metody (w tym gradientowe) szacowania modeli nieliniowych.	C2	W2, W3, U1, U2, K1, K4
5.	Modelowanie i prognozowanie zjawisk sezonowych. Sezonowość z trendem i zmiennymi zero-jedynkowymi.	C3	W4, W5, U1, U2, U3, K1, K4
6.	Procesy stochastyczne. Analiza szeregów czasowych. Stacjonarne i niestacjonarne szeregi czasowe. Testy pierwiastka jednostkowego.	C1, C2	W1, W2, W3, W4, W5, U1, K1, K4
7.	Kointegracja. Model korekty błędem. Wybrane metody szacowania parametrów modeli szeregów czasowych.	C2, C3	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K3, K4
8.	Prognozowanie. Prognoza punktowa, przedziałowa, błąd ex ante, dopuszczalność prognozy.	C2, C3	W4, W5, U2, U3, K4
9.	Przygotowanie danych i dobór zmiennych do analizy. Regresja krokowa.	C2, C3	W2, W3, W5, U1, U2, K1, K2, K4
10.	Metody regularyzacyjne. Regresja Ridge, Lasso, Elasticnet.	C2, C3	W2, W3, W5, U1, U2, U3, K2
11.	Regresja logistyczna.	C2, C3	W1, W2, W5, U1, U2, K4
12.	Regresja i klasyfikacja. Drzewa decyzyjne. Random Forest. Metody gradientowe. Interpretacja modeli.	C2, C3	W2, W4, U1, U2, K4

Lp.	Treści programowe	Cele kształcenia dla przedmiotu	Efekty uczenia się dla przedmiotu
13.	Ocena jakości modeli. Metryki regresji. Metryki klasyfikacji. Walidacja krzyżowa.	C2, C3	W4, W5, U3, U4, K4

Literatura

Obowiązkowa

- Appenzeller, D., Jurek, W. (2018). Podstawy ekonometrii i badań operacyjnych. UEP w Poznaniu.
- Gruszczyński, M. (Red.). (2009). Ekonometria i badania operacyjne. PWN.
- Kopczewska, K., Kopczewski, T., Wójcik, P. (2022). Metody ilościowe w R. Aplikacje ekonomiczne i finansowe (wyd. III). CeDeWu.
- Hastie, T., Tibshirani, R., & Friedman, J. (2017). The elements of statistical learning. Springer.

Zalecana

- Welfe, A. (2022). Ekonometria. PWE.
- Osińska, M. (Red.). (2007). Ekonometria współczesna. TNOiK.
- Maddala, G. S. (2006). Ekonometria. PWN.
- Theil, H. (1979). Zasady ekonometrii. PWE.
- Goldberger, A. S. (1975). Teoria ekonometrii. PWE.
- Wickham, H., Çetinkaya-Rundel, M., & Grolemund, G. (2024). Język R w data science. Importowanie, porządkowanie, przekształcanie, wizualizowanie i modelowanie danych (wyd. II). Helion.
- Kufel, T. (2022). Ekonometria. Rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem programu Gretl. Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Gutman, A. J., & Goldmeier, J. (2023). Analityk danych. Przewodnik po data science, statystyce i uczeniu maszynowym. Helion.

Informacje rozszerzone

Metody nauczania:

Metoda projektów , Wykład konwencjonalny, Wykład z prezentacją multimedialną, Dyskusja, Gra dydaktyczna, Analiza przypadków, Rozwiązywanie zadań, Ćwiczenia laboratoryjne, Metody e-learningowe

Metody nauczania	Sposób zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
Wykład	Egzamin pisemny z otwartymi pytaniami, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach, Quiz na platformie moodle	Warunki zaliczenia przedmiotu są podawane do wiadomości studentów przez prowadzącego na pierwszych zajęciach.
Ćwiczenia	Sprawdzian pisemny z otwartymi pytaniami, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach, Przygotowanie prezentacji, Quiz na platformie moodle, Projekt grupowy, Praca w grupie	Warunki zaliczenia przedmiotu są podawane do wiadomości studentów przez prowadzącego na pierwszych zajęciach.

Rozliczenie punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane aktywności
Uczestnictwo w wykładach	45
Uczestnictwo w ćwiczeniach	45

Uczestnictwo w egzaminie	2	
Przygotowanie do egzaminu	30	
Przygotowanie do ćwiczeń	30	
Przygotowanie projektu	30	
Przygotowanie do sprawdzianu/ kolokwium	20	
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	5	
Konsultacje z prowadzącym/i zajęcia	10	
Przeprowadzenie badań empirycznych lub literaturowych	15	
Zbieranie informacji do zadanej pracy	5	
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 237	ECTS 8.0
Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela	Liczba godzin 102	ECTS 4.0
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 90	ECTS 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
K1_K01	absolwent jest gotów do obiektywnej, krytycznej oceny swojej wiedzy i umiejętności
K1_K02	absolwent jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy
K1_K03	absolwent jest gotów do uczestnictwa w rozwiązywaniu współczesnych problemów z zakresu zrównoważonego rozwoju wynikających z masowego zastosowania nowych technologii, w szczególności do dbania o środowisko naturalne i etykę biznesową
K1_K04	absolwent rozumie społeczne, prawne i etyczne aspekty pracy z danymi, w tym związane z ochroną prywatności i bezpieczeństwem informacji
K1_K05	absolwent jest gotów do kierowania się uczciwością intelektualną w działaniach własnych i wymagania jej od innych osób, jest wyczulony na kwestie plagiatu, auto-plagiatu i wykorzystania sztucznej inteligencji z poszanowaniem zasad etyki
K1_U01	absolwent potrafi poprawnie dobrać i efektywnie wykorzystywać metody i narzędzia ilościowe i informatyczne do opisu i analizy zjawisk społeczno-gospodarczych
K1_U02	absolwent potrafi właściwie dobierać źródła informacji, dokonywać ich oceny oraz przeprowadzać krytyczną analizę i syntezę danych z różnych źródeł, w celu wyciągania trafnych wniosków i podejmowania optymalnych decyzji w warunkach nie w pełni przewidywalnych
K1_U03	absolwent potrafi w sposób precyzyjny i spójny wyrażać myśli i poglądy, zaprezentować wyniki swojej pracy oraz brać udział w debacie z poszanowaniem opinii i stanowisk innych osób
K1_U04	absolwent potrafi posługiwać się językiem obcym w zakresie nauk społeczno-gospodarczych zgodnie z wymogami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
K1_U05	absolwent potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz zespołową zorientowaną na rozwiązywanie specjalistycznych problemów
K1_U06	absolwent jest gotów do systematycznego podnoszenia swoich kompetencji poprzez ciągłe samokształcenie w oparciu o zaawansowaną literaturę specjalistyczną
K1_W01	absolwent zna w zaawansowanym stopniu szeroki wachlarz metod ilościowych oraz narzędzi informatycznych stosowanych w analizach zjawisk społeczno-gospodarczych
K1_W02	absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metody i teorie wyjaśniające zależności pomiędzy podmiotami społecznymi i gospodarczymi
K1_W03	absolwent zna i rozumie najnowsze trendy rozwojowe i osiągnięcia z zakresu informatyki i analizy danych
K1_W04	absolwent zna i rozumie podstawy prawa, ochrony własności i prawa autorskiego, a także prawa i etyki w zakresie stosowania nowoczesnych technologii informacyjnych z uwzględnieniem wykorzystania sztucznej inteligencji
K1_W05	absolwent zna i rozumie zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości, w szczególności opartych na wykorzystaniu nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych
K1_W06	absolwent zna i rozumie dylematy związane z transformacją cyfrową oraz potrzebą uwzględnienia zasad zrównoważonego rozwoju w działalności gospodarczej

Ten utwór jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowa (CC BY 4.0). Autor: Alicja Jajko-Siwiek